

POLITIKI RAZGOVORI

»Nov boj se je začel«, tako je otvo-
ril razgovor gospodar.

»Nova vojska?« je vprašal sosed,
ki se ni nič kaj razveselil, če je slišal
o vojni ali boju.

»Ni ta vojska krvava, pač pa je
huda. In ni samo pri nas, pač pa je
po celem svetu. In ni samo na držav-
nih mejah, pač pa je v vsakem kra-
ju.«

»No, potem nas bo pa kmalu konec
in se bo svet podrli«, se je pošalil ša-
ljivec. Gospodar pa je nadaljeval:

»Je to res toliko zlo, da ne vemo,
kam bo to peljalo!«

»Pa kak boj je to«, je konečno ho-
tel pojasniti župan.

»To je boj, ki ga proglašajo neka-
teri med posameznimi stanovi in po-
vdarjajo posebno še to, da je ta boj
med deželo in mestom. So nekateri
politikastrji, ki jim je boj med stano-
vi — edini politični cilj. To so poseb-
no socijalisti, ki brez ozira na stanje
drugih stanov povdarjajo samo pred
pravice delavskega stanu. V Avstriji
je ta političen boj privedel že tako
daleč, da imata obe skupini že ob-
orožene čete. Pri nas pa sedaj ta boj
otvarjajo in to zaradi oblastnih skup-
čin.

V oblastni skupščini tako v mari-
borski kot v ljubljanski ima SLS po-
polno večino. Naša stranka noče no-
benega boja med stanovi, naša stran-
ka hoče, da se stanovi med seboj pod-
pirajo, da so drug drugemu pravični,
ne pa sovražni. Naša stranka stoji
pa tudi na tem stališču, da se mo-
ra pomagati najbolj tistemu, ki je
trenutno najbolj pomoči potreben.
Ozirati pa se je tudi na to, da se naj-
da pomoč tja, kjer se bo najpreje po-
znala, kjer bo najpreje — povrnjena.
Dejstvo je, da je danes naš kmet naj-
bolj v gospodarski stiski. Vse, kar
prodaja, je poceni, vse kar kupuje,
je drago. Treba je kmetu pomagati,
da bo več pridelal, da bo lahko pro-
dal poceni in kljub temu shajal. Za
zboljšanje kmetijske zemlje in za dvig
kmetijskih pridelkov in njih unov-
čenje je treba predvsem skrbeti. Od
tega ne bo imel koristi samo kmet,
ampak vsi stanovi. Ali ne bo delavec
tudi zadovoljen, če bo dobival poceni
hrano? Ali ne bo trgovec in obrtnik
zadovoljen, če bo kmet lahko kupo-
val pri njem svoje potrebščine, ki jih
danes ne more? Ako je oblastna skup-
ščina šla na to, da torej od te strani
začne reševati gospodarsko krizo, je
šla na edino pravo pot!«

»Kdo pa se temu protivi«, je dejal
župan in postal zelo borben.

»Zdaj, ko so začeli socijalisti boj
zoper oblastno skupščino na eni stra-
ni, so ga začeli industrijci na drugi
strani. Pretekli teden so imeli v Ma-
riboru zborovanje, kjer so dejali, da
je oblastna skupščina zavzela proti
industriji sovražno stališče. Kolikor
je meni znano, je ta očitek zelo kri-
vičen! Mi vemo, da je treba pri nas
industrijo vpeljati, da jo je treba šči-

titi, kolikor je to le mogoče. Toda in-
dustrija je pri nas s carino tako za-
ščiten, kakor niti od delač ni zašči-
ten kmet. Poglejmo v katerokoli pa-
nogo industrije, moramo reči, da si
je znala ustvariti carinsko zaščito.
Na primer omenimo le tovarne za
blago, za obleke. Saj smo sa to za-
ščito. Toda ta zaščita dela draginjo
kmetu in vsem delovnim slojem. Za-
to je pravično, ako ista zaščiten in-
dustrija pripomore k večji kupni mo-
či ravno delovnim slojem! In to do-
seže s tem, ako pripomore ustvarjati
v samoupravah!«

»Danes si pa zelo učen«, je dejal
šaljivec. »Povej to bolj po domače!«

»Naj ti bo«, je dejal gospodar. »Saj
ta boj ni nič novega, le včasih bolj
izbruhne kakor sicer.«

»Kakor Etna«, ga je prekinil ša-
ljivec.

»Iz teh rimskih krajev ti lahko po-
vem zgodbo, ki kaže na tak boj. Tu-
di v Rimu so se nekoč stanovi straš-
no spoprijeli med seboj. Šli so celo
narazen stanovat. Tedaj jim je pa-
meten mož povedal to-le priliko: Ne-
koč so se uprli posamezni udi telesa
proti želodcu, češ, ta samo leži sr di

telesa, prebavlja in nič ne dela, mi
drugi pa moramo tako delati in se
gibati! Uprimo se mu! In res so se
uprli. Želodec ni več dobival hrane.
In drugi udje so kmalu spoznali svo-
jo usodno zmoto. Noge so opešale,
roke so omahnile, glava je bolela. In
tedaj so prenehali udje s svojim bo-
jem in se poravnali z želodcem ter
mu zopet dovajali hrane, on pa je
nadalje krepil celo telo in vse ude!«

»To so pa menda že razumeli«, je
dejal šaljivec.

»To naj razumejo tudi naši, ki se
upirajo temu, češ, da oblastna skup-
ščina štiti samo kmeta. Njemu, ki
krepi vse druge stanove, ki jim do-
vaja živeža, njemu, ki peša, je treba
prve pomoči. Te pomoči bodo posred-
no deležni vsi stanovi. SLS ni in ne
bo hujskala stanu proti stanu, niti
izkoriščala enega stanu, da bi s tem
pomagala drugemu. Pač pa hoče slo-
go med stanovi, vzajemno oporo ene
ga in drugega in to po položaju, v
kakešnem se kdo nahaja. Zato so o-
čitki izkoriščanja krivični!«

»Jaz bi se pa kar dal izkoriščati,
če bi imel takole eno veliko tovarno«,
je končal šaljivec.

POLITIKA

V NAŠI DRŽAVI.

Zoper praznovanje 1. decembra sta
se oglasila Maček in Pribičević, vsak
po svoje in drugače. Maček 1. decem-
bra sploh ne priznava, Pribičević ga
mora priznati, ker je ravno on tedaj
vodil Narodno veče v Zagrebu. Toda
on svetuje, da se ne praznuje, ven-
dar pri tem povdarja, da naj se po-
samezniki in tudi društva pristo-
voljno udeležijo proslave, če že hoče-
jo. To je bolj slab bojkot.

Nova vlada takoj po 1. decembru,
tako trdijo sedaj zopet nekateri ra-
dičevski listi. Kaj je na stvari? Naša
vlada je pripravljena takoj odstopi-
ti, ako je mogoče postaviti novo, v
katero bi šli tudi Hrvatje. Dokler pa
Hrvatje stoji na takem stališču, da
se sploh ne pogajajo, pa se vlada ne
bo umaknila — generalu, kakor se-
daj zopet zahteva Pribičević. Na nje-
govo zahtevo se ne bo nihče odzval.

Invalidom bo naša vlada izplačala
vse zaostanke. Eden najhujših dol-
gov, ki so jih zadnja leta napravile
razne vlade, je gotovo dolg invalid-
dom, katerim niso vlade izplačevale
invalidnine po zakonu. Teh zaostan-
kov se je nabralo do 80 milijonov di-
narjev. Naša vlada je hotela to stvar
takoj urediti, toda blagajne so bile
prazne, ko je nastopil vlado g. dr.
Korošec. Njegova prva skrb je bila,
da se invalidom izplača te zaostan-
ke. In sedaj se ho iz švedskega poso-
jila res izplačala svota 80 milijonov
Din invalidom. Zelo prav bi bilo, da
se to zgodi pred božičem.

Vladina večina trdna, opozicija se
krhal Kljub raznemu trenju v radi-
kalni stranki je vladina večina trd-
na. Ni pa tako opozicija. Ta ima tež-

ke boje med seboj. Zagrebški listi se
že grizejo med sabo kot stekli psi.
Posamezni gospodje že kar spodna-
šajo drug drugega. O nekaterih pa
se celo sliši, da pojdejo kar na svojo
roko v Beograd. Med temi, ki bi radi
v Beograd, je tudi eden slovenskih
radičevcev in sicer poslanec Urek, ki
je baje rekel, da je poslanec zato, da
dela, in ne, da je doma. Nekateri srb-
ski listi celo pišejo, da bo Urek pre-
stopil v SLS, ker ne odobrava seda-
nje radičevsko demokratske politi-
ke.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Bode v Bolgariji državljanska voj-
na? Poročila, ki prihajajo iz Bolga-
rije, ne prinašajo ničesar veselega.
Pokolj med obema skupinama ma-
kedonstvujočih je zavzel tak raz-
mah, da so v posameznih okrajih že
prave vojne. Vlada seveda tega ne
more dalje mirno gledati in bo pose-
gla po orožju. S tem pa otvori — do-
mačo vojno. V vladi sami pa sta tudi
vedno bolj vidni dve struji. Najost-
rejše nastopa general Vlkov, ki so ga
enkrat žeh oteli vreči iz vlade, pa ni
šlo. Kredit je Bolgarska izgubila. Po-
sojilo, ki je bilo določeno za izplači-
lo, je izostalo.

Na Rumunskem — volitve! Na
Rumunskem je nova Maniujeva vla-
da razpisala volitve, ki se bodo vrši-
le svobodno in je vsako nasilje, pod-
kupovanje itd. strogo prepovedano.
Sedanja vlada bo dobila večino, to je
naprej gotovo. Samo to ni gotovo, če
bodo bogati graščaki pustili vladati
potem tej stranki. Graščakom ob
strani stoji namreč tudi general.

Češka deli avtonomijo. Češka re-
publika hoče ustreči zahtevam posa-
meznih pokrajin in jim dati začetek
avtonomije. Tako bo Češka razdelje-
na na štiri dežele: Češko, Moravsko,
Slovaško in Podkarpatsko. Za zače-
tek teh dežel se vršijo sedaj volitve.

Povdariti pa je treba, da je delokrog teh dežel zaenkrat še precej omejen, je manjši, kakor ga imajo sedanje oblastne skupščine v Jugoslaviji. Njih delokrog se ne bo naenkrat na veliko določil, ampak se bo stopnjema razširjal. Ta razširitev Češke bo zadovoljila vse pokrajine. To je delo češko-slovaške ljudske stranke, naše posestrime na Češkem.

Tudi drugod zdvijani parlamenti
Nekateri tako radi povdarjajo, da je le Balkan tako balkanski, ker se včasih v parlamentu kaj zgodi, kar bi bilo bolje, da se ne bi zgodilo. Pa so na Angleškem, kjer so sicer ljudje mirne krvi, pretekli teden tudi imeli v irskem parlamentu spopad in je

skupščinska policija od sej izključene poslance ven nosila.

Fašizem divja s sekuro. Znamenje fašizma je snop palic in sekira v snop zasajena. To znamenje je pravilno, kajti fašizem bje naše ljudi v Italiji s celo vrsto raznih šib preganjanja in divja nad njimi s svojo sekuro. Naš list »Goriška Straža« nam je ustavil, urednika Kemperla je dal zapreti in našega poslanca Besednjaka pa je dal pod tako nadzorstvo, da ne more z nikomur govoriti in se sestati. Kako dolgo naj še bo trpljenje naših on kraj meje. Evropa se je včasih skandalizirala nad ravnanjem divjih narodov, kako da se nad fašizmom ne zgraža?

Morilca so dobili in zaprli, poleg nje-ga pa tudi redovnico sestro Koncep-cion, o kateri so trdili, da je morilca napeljala k umoru. Pretekli dni se je vršila sodnijska obravnava zoper oba. Toral je svoj zločin priznal in je bil obsojen k smrti. O redovnici Koncepion pa so izpovedali morilec sam in vse druge priče, da je na umoru popolnoma neprizadeta in nedolžna. Edino, kar se ji more očitati, je to, da se je nekoč pri nekem razgovoru z morilcem Toralom izrazila, da v Mehiki pač ne bo tako dolgo mirno, dokler bo Kaljes živ. A morilec sam je izjavil, da te besede redovnice niso najmanj vplivale na njega, da bi izvršil svoj zločin. A kljub temu so porotniki pod vplivom ulice redovnico proglasili krivim in je bila obsojena na 20 let ječe, na največjo kazen, ki je po mehikanskih postava-h za žensko mogoča. Dejanje, ki ga je izvršil Toral, je na vsak način zločin in vse obsodbe vredno, ravno-tako pa je vse obsodbe vredno, če nasprotniki vere in Cerkve z vso pre drznostjo trdijo, da je bil ta zločin izvršen pod vplivom katoliške redovnice. Se pač ravna po načelu: »Le obrekuj, le laži, nekaj vedno ostane!

Novodobni Vincencij Pavelski. Kako vera Kristusova, če ji človek v resnici odpre svoje srce, še tudi danes rodi prelepe sadove, kaže slede-če: Na Kitajskem živi izpreobrnjenec Loh Pa Hong. Je zelo bogat, a vse svoje premoženje uporablja za to, da izvršuje dela krščanskega usmilje-nja. Do sedaj je sezidal dve bolnici, v katerih ima zavetje in postrežbo 1500 zapuščenin starcev. Da bi lažje več dobrega storil, je ustanovil pose-bno društvo mož, ki ima nalogo, iz-vrševati vsa dela krščanskega usmi-ljenja. Vsako nedeljo po sv. maši obi-ščejo udje tega društva vsa bližnja sela, poučujejo ljudi v krščanskem nauku, obiščejo bolnike in jetnike v ječah. Posebno skrb obrača Loh Pa Hong na smrt obsojenim. Te skušajo on in njegovi tovariši pridobiti za krščansko vero in jih pred smrtjo krstiti. Tako se jim je posrečilo krstiti že 13.000 poganov, letošnje leto med drugim tudi 33 takih, ki so bili obsojeni na smrt.

Kaj pomeni dobra mati? Pred žup-nika stopi fantek s prošnjo: »Gos-pod, ko bi mi pomagali, da bi šel študirati za duhovnika.« Duhovnik ma-lo pomisli: »Nadarjen, marljiv, nepo-kvarjen, a zraven kakor živo srebro, poleg pri vsaki hudomušnosti.« Na-posled pa vendar reče: »No, dobro, pa naj bo.« Fant odrzi ves srečen domov, kmalu ve vsa vas, da bo »go-spod«. Ljudje majajo z glavo, naj-bolj pa še gospod učitelj, češ, to živo srebro — pa duhovnik! Tečejo leta, nemirni hudomušnež poje novo ma-šo in sedaj je duhovnik, ki izvrstno deluje v svojem velikem poklicu. Pri neki priliki, ko so govorili o tem od-ličnem duhovniku, je učitelj vprašal župnika, kaj ga je nagnilo, da se je potegnil za fanta. Župnik je odgovo-ril: »Ker je imel tako dobro mater.«

ZA NEDELJO

Advent.

Advent je čas hrepenenja. Kako hrepenijo v tem času otroci, da bi prišel kmalu božič, ko bodo stavili jaslice, gledali božično drevo, šli k polnočnici, poslušali veselja polne božične pesmi.

Ali živi to adventno pričakovanje tudi v tebi? Si misliš morebiti malo z nevoljo, morebiti s težko žalostjo: »Saj nisem več otrok.« Res, nisi več otrok, a adventno hrepenenje mora živeti v srcu vsakega kristjana. Sv. evangelij prve adventne nedelje go-vori o koncu sveta, o prihodu Kri-stusovem, o poslednji sodbi, o življe-nju, ki bo potem. In ko govori Kri-stus o tem, pristavlja: »Kedar pa se bo to začelo goditi, pogledjte in povz-dignite svoje glave, ker se bliža va-še odrešenje.« Kaj ne, čudno! Če člo-vek misli, govori o teh stvarih, se boji, se trese pred njim. A Kristus pravi: »Ko se bo približalo to, povz-dignite svoje glave, veselite se!« In če prav premislimo, je ta poziv Kri-stusov čisto upravičen. Saj bo to vendar tisti srečen trenutek, ko bo obrisal Bog solze iz naših oči, in ne bo več smrti, tudi ne več žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, ko bo vse to minilo. Bo to oni trenutek, ko se člo-vek kakor otrok svojega očeta okle-ne Boga, se zazre v njegov neskonč-no lep obraz in začne uživati neiz-rekljivo srečo. To je presrečen cilj, ki ga je odločil Bog našemu zemelj-skemu potovanju, našim težavam in bridkostim, našim bojem in vročim vojskam. In sedaj v adventu naj bi se zamislili v ta svoj cilj, naj bi se naša srca razveselila ob njem, zahre-penela po njem!

O prvih kristjanih vemo, s kakim odprtih srcem so poslušali te evan-geljske besede: »Povzdignite svoje glave, ker bliža se vaše odrešenje«, s kako tolažbo in veseljem so mislili na nje, kako so hrepeneli, da bi ven-dar kmalu prišlo. To mišljenje in hrepenenje tako lepo izražajo besede, ki jih je pisal sv. Pavel kristja-nom v Filipih: »Naše življenje pa je v nebesih, odkoder tudi Zveličarja pričakujemo, našega Gospoda Jezu-sa Kristusa.« Morda vsega tega ne

moreš prav umeti? Glej, oni so pač tako trdno verovali v to srečo, ki nam je obljubljena od Kristusa, oni so se v tej veri radi te sreče odpove-dali razkošnemu uživanju, so se od-povedali grehu in strastem, zato so tako hrepeneli po tej sreči, so se je tako veselili, ker so jo smeli gotovo pričakovati. Njim so pač veljale be-sede: »Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo; blagor žalostnim, ker bodo oveseljeni, bla-gor njim, ki so čistega srca, ker bodo Boga gledali.« Tega »blagor«, ki jim je veljal, so se veselili, hrepeneli so, da bi se kmalu izpolnil nad njimi. Njihovo življenje je bilo veliko ad-ventno hrepenenje.

In če ti pri misli na večnost ne čutiš veselja in hrepenenja, če pri tej misli postajaš nemiren, otožen, če si jo izbiješ najrajši iz glave, ali ni to radi tega, ker si se preveč vmi-sлил in vživel samo v ta svet, ker si se zakopal morda celo v grehe in stra-sti? Sv. pismo pravi, da je takim smisel na večnost tako silno bridka. Če bi bilo tako, potem ti pač zelo, zelo velja adventni klic sv. Cerkve: »Bratje, ura je, ko naj vstanemo iz spanja.« Vsako leto slišiš ta klic, Bog ve, koliko in kolikokrat ti je že donel, a ti se nisi zmenil za njega, si mislil, da tebi ta klic nima povedati ničesar, da tebi ne velja. Pa povej si enkrat čisto resno, ali si upaš mirno, da, z veseljem misliti na večnost? Če ne, je to gotovo znamenje, kako ti velja adventni klic: »Čas je, da vstanemo iz spanja.« Čas je, da vsta-neš iz prevelike navezanosti na ze-meljsko. Nihče ti ne prepoveduje, da ne smeš biti skrben in marljiv gospodar, da ti ni treba skrbeti za tvojo družino, a edino ti to ne sme biti, tvoj malik to ne sme postati. Čas je, da vstaneš enkrat iz svojih strasti in slabih navad, čas je, da vstaneš iz svoje mlačnosti.

Da, vstani sedaj v adventu, dvigni se s svojim življenjem k Bogu, potem se bodeš tudi lahko sprjaznil z mis-lijo na večnost, potem bo tvoje srce zaslutilo nekaj adventnega hrepenenja, a zaslutilo tudi nekaj božične sreče.

*

Mehika. Kakor znano, je bil dne 7. julija t. l. umorjen novoizvoljeni predsednik mehikanski Obregon.